

Doorstartnotitie milieubeleidsplan

juli 2019

Bestuurlijk opdrachtgever: wethouder Lamers

Afdeling: Ruimtelijke Ontwikkeling

Aanleiding agendering: pilot voorkantsturing raad

Voorgeschiedenis

In de vorige raadsperiode heeft een tussenevaluatie van het milieubeleidsplan 2012-2016 plaatsgevonden. Enkele conclusies waren:

- sommige ambities zijn niet realistisch, omdat de gemeente onvoldoende invloed heeft op het resultaat;
- de uitvoering van het plan heeft te weinig focus: de beperkte beschikbare middelen zijn gericht op te veel doelen;
- het plan biedt te weinig flexibiliteit om bij gewijzigde omstandigheden de uitvoering aan te passen.

In het raadsbesluit van de tussenevaluatie (zie bijlage 1) zijn daarom veel ambities gewijzigd of geschrapt. Het college heeft tijdens de raadsbehandeling toegezegd de raad te zullen betrekken bij de ontwikkeling van een nieuw milieubeleidsplan, dat gekenmerkt zou worden door realistische ambities voor een beperkt aantal thema's.

Op 31 maart 2016 heeft de raad een startnotitie vastgesteld voor het plan (zie bijlage 2). In het najaar van 2016 zijn conform de startnotitie participatieprocessen gestart met de samenleving en de raad.

Tijdens een participatiebijeenkomst met stakeholders uit de samenleving zijn suggesties opgehaald voor thema's en projecten van het milieubeleidsplan. De resultaten zijn in februari 2017 teruggekoppeld naar de deelnemers. Een samenvatting is als bijlage 3 toegevoegd.

Tijdens de eerste bijeenkomst in het participatieproces met de raad besloten de fracties unaniem zelf het initiatief te nemen tot het stellen van uitgangspunten en kaders voor het milieubeleidsplan. In feite werd hiermee besloten de startnotitie te herzien. Het kaderstellende proces liep na de financiële ondertoezichtstelling van de gemeente forse vertraging op: de raad gaf prioriteit aan het herstelproces van de gemeentefinanciën. Hierdoor kon in de vorige raadsperiode geen ontwerpplan meer worden ontwikkeld. De vorige raad heeft de nieuwe raad wel kaders en uitgangspunten meegegeven voor een nieuw milieubeleidsplan (zie bijlage 4).

Probleemstelling

'Milieu' is een beleidsterrein van de fysieke leefomgeving waarvoor de gemeente nu geen actueel samenhangend beleid geformuleerd heeft: de looptijd van het milieubeleidsplan 2012-2016 is ruimschoots verstreken. In het kader van de Omgevingswet (geplande inwerkingtreding: 2021) dient de raad bovendien een integrale omgevingsvisie voor beheer, gebruik en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving vast te stellen. Milieubeleid is één van de vele sectorale bouwstenen voor de omgevingsvisie. Een actueel milieubeleid geeft dus niet alleen richting aan gemeentelijke milieuzorg, maar maakt het ook mogelijk milieumambities te integreren in de omgevingsvisie, door ze te verbinden met of af te wegen tegen ambities van andere beleidssectoren.

Stakeholders

Milieubeleid raakt de gehele samenleving, omdat het invloed heeft op de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Tot de lokale stakeholders behoren inwoners, bedrijven, corporaties en maatschappelijke organisaties. Voor grensoverschrijdende

milieuproblemen wordt samengewerkt met regionale stakeholders om meer impact te realiseren.

Recente ontwikkelingen

In 2017 besloot de raad deel te nemen aan het Energieakkoord Holland Rijnland 2017-2025. Hiermee heeft de gemeente zich verbonden aan een regionaal uitvoeringsprogramma voor het zoveel mogelijk terugdringen van de CO₂-uitstoot per 2050. Voor sommige activiteiten van het regionale en gemeentelijke beleid zal het (landelijk) Klimaatakkoord naar verwachting aanvullende eisen formuleren. Beide akkoorden zullen worden geïntegreerd in het op te stellen plan. In september 2018 hebben de partners van het Energieakkoord met netbeheerder Liander N.V. het Convenant aardgasvrije nieuwbouw en bestaande bouw Holland Rijnland gesloten. Dit convenant richt zich op het realiseren van een aardgasvrije gebouwde omgeving, onder meer door een afgestemde planning van werkzaamheden aan de infrastructuur. De meest actuele aanleiding voor het beleidsproces is het coalitieakkoord 2018-2022 Duurzaam vooruitstrevend, waarin diverse milieuambities zijn opgenomen.

Kaders en uitgangspunten

Bijlage 4 is een weergave van het niet vastgestelde resultaat van het participatieproces met de vorige raad. Dit levert samengevat de volgende kaders en uitgangspunten voor het milieubeleidsplan op:

- reikwijdte/afbakening: het plan is kernachtig, beperkt zich tot enkele doelen en een beperkt aantal speerpunten per doel en kan vanuit de milieuambities maatregelen toevoegen aan vigerend beleid van andere sectoren;
- het plan sluit inhoudelijk aan bij nationale kaders en benut regionale samenwerking optimaal;
- doelen en speerpunten veronderstellen substantiële gemeentelijke invloed op het resultaat;
- hoofdthema's zijn:
 - de energietransitie;
 - de gemeente als duurzame organisatie;
 - beschermen/verbeteren van milieukwaliteiten.

De resultaten van het participatieproces met de samenleving laten enerzijds zien dat er steun is voor beleid op deze hoofdthema's, anderzijds zijn wensen geuit voor onderwerpen die nu tot het domein worden gerekend van andere beleidsvelden (o.m. afval-, groen- en verkeersbeleid). Dit is waarschijnlijk toe te schrijven aan het bezigen van containerbegrippen als 'milieu' en 'duurzaamheid'. Deels gaat het om wensen die (inmiddels) al verankerd zijn in vigerend beleid. Gelet op de wens om een realistisch en slagvaardig milieubeleid te voeren en het uitgangspunt om het nieuwe plan niet te laten overlappen met het beleid van andere sectoren, zullen dergelijke wensen alleen kunnen worden geïntegreerd in het nieuwe plan wanneer de gemeente voldoende invloed heeft op het resultaat en bestaand beleid daarin nog niet voorziet.

Met het streven naar energieneutraliteit in 2030 en accenten voor onder meer verduurzaming, biodiversiteit en luchtkwaliteit kleurt het coalitieakkoord de kaders verder in. Bovendien wordt met klimaatbestendigheid een hoofdthema toegevoegd.

Met het oog op het creëren van synergie en efficiency verdient het aanbeveling verbinding te zoeken met vergelijkbare thema's en activiteiten in het beleid van de

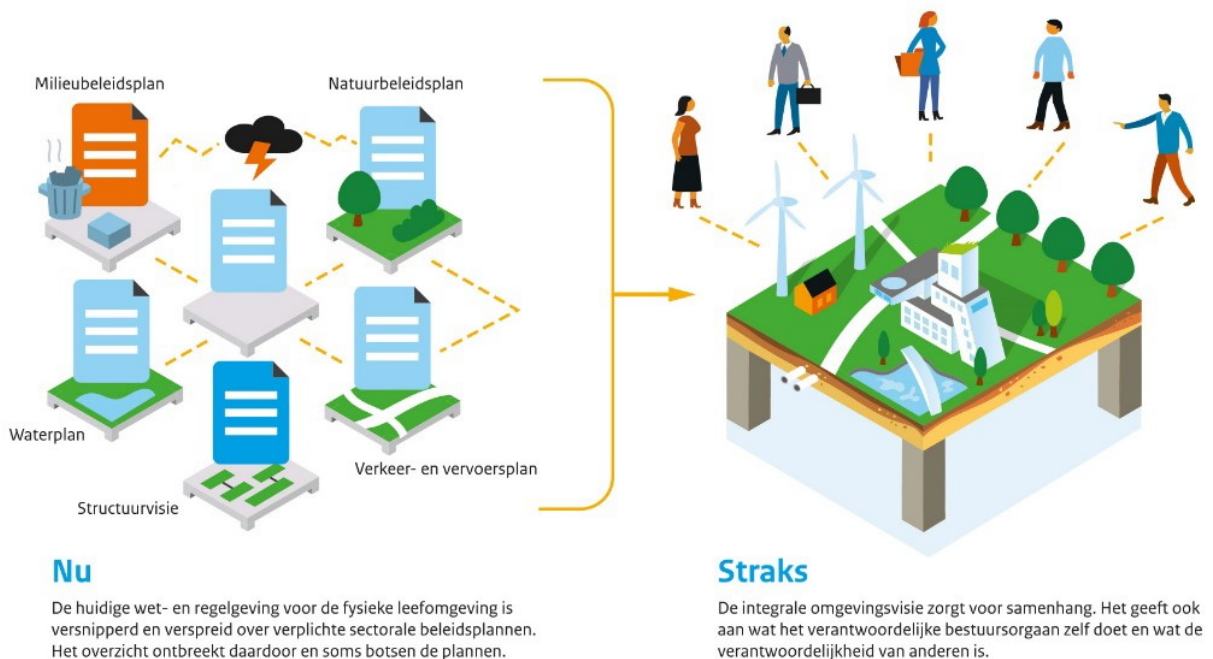
gemeente Wassenaar. Dit stelt de WODV in staat een bepaalde werkwijze op te schalen en meer effect te genereren.

Doelstelling

Doelen van dit beleidsproces zijn:

- het opleveren van een realistisch en kernachtig milieubeleidsplan met een beknopt uitvoeringsprogramma;
- het leveren van input voor de op te stellen omgevingsvisie, zodat milieu-ambities kunnen worden verbonden met of afgewogen tegen andere sectorale ambities voor de fysieke leefomgeving.

Vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaat de ontwikkeling van milieubeleid op in de omgevingsvisie. De geldingsduur van het op te stellen plan wordt daarom begrensd door het moment dat de eerste omgevingsvisie is vastgesteld.

Beoogd resultaat

Een kernachtig milieubeleidsplan dat mede gebaseerd is op de participatieresultaten en waarin, gelet op de beschikbare middelen, realistische prioriteiten en activiteiten zijn benoemd voor een beperkt aantal milieuthema's van de fysieke leefomgeving. Als tussenresultaat stellen wij een ontwerp-milieubeleidsplan vast (om vrij te geven voor de inspraakprocedure). Het eindresultaat bestaat uit een raadsvoorstel en -besluit, een inspraakverslag en een milieubeleidsplan (met beknopt uitvoeringsprogramma).

Vervolgproces

De vorige raadsperiode stond in het teken van de initiatief- en definitiefasen. Daarvoor zijn participatieprocessen gevoerd met de samenleving en de raad. Het proces bevindt zich nu in de ontwerpfase. De planning is erop gericht dat het college in het derde kwartaal van 2019 het ontwerp-milieubeleidsplan vrijgeeft voor inspraak. Het definitieve milieubeleidsplan kan vervolgens in het eerste kwartaal van 2020 ter vaststelling worden aangeboden aan de raad.

Volgens de Wet milieubeheer dient het college gedeputeerde staten, burgemeester en wethouders van de aangrenzende gemeenten en de minister van I&W te betrekken bij de voorbereiding van een milieubeleidsplan. Tijdens het participatieproces zijn deze organen niet betrokken geweest. Dit betekent dat dit formeel nog tijdens de inspraakprocedure moet gebeuren. Voor diverse milieuthema's werken wij overigens (op regionale schaal) al samen met deze besturen en andere professionele stakeholders, zoals het waterschap, de corporaties, de netbeheerder, de omgevingsdienst en de veiligheidsregio.

Bijlagen:

- 1 - raadsbesluit tussenevaluatie milieubeleidsplan 2012-2016 (1 oktober 2015)
- 2 - startnotitie milieubeleidsplan 2017-2020 (31 maart 2016)
- 3 - samenvatting participatieresultaten samenleving (februari 2017)
- 4 - memo kaders en uitgangspunten raad voor een nieuw milieubeleidsplan (februari 2018)